

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Gž 101/05
21.02.2006. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Vesne Popović i Mirjane Grubić, članova veća, u parnici tužioca AA, čiji je punomoćnik AB, advokat, protiv tuženog "BB", čiji je punomoćnik BV, advokat, radi naknade za korišćenje tehničkog unapređenja, odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Novom Sadu P. 11/2004 od 30.5.2005. godine, u sednici održanoj 21.2.2006. godine, doneo je

R E Š E N J E

UKIDA SE presuda Okružnog suda u Novom Sadu P. 11/2004 od 30.5.2005. godine i predmet vraća tom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Novom Sadu P. 11/2004 od 30.5.2005. godine obavezan je tuženi da tužiocu na ime naknade za korišćenje tehničkog unapređenja isplati 95.534,61 dinar sa zakonskom zateznom kamatom od 1.1.2005. godine do isplate i da mu nadoknadi troškove parničnog postupka od 84.144,00 dinara.

Protiv navedene presude tuženi je blagovremeno izjavio žalbu zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Tužilac je podneo odgovor na žalbu.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu člana 372. Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik RS" br. 125/04), koji se u postupku po žalbi u ovoj parnici primenjuje na osnovu člana 491. stav 1. tog zakona, Vrhovni sud Srbije je našao da je žalba osnovana.

Stranke su 1.3.1990. godine zaključile ugovor o iskorišćavanju tehničkog unapređenja. Članom 1. ugovora konstatovale su da tužilac poseduje znanje i iskustvo koje čini novo rešenje tehničkog problema, kako u konstrukciji, tako i u tehnologiji za proizvodnju, alatima za proizvodnju, kao i priborima za serijsku proizvodnju univerzalnog struga tip US i da je tehničko unapređenje određeno odlukom radničkog saveta tuženog br. 1700 od 12.2.1990. godine i tehničkim zahtevom br. 1769 od 15.2.1990. godine, koji čini sastavni deo tog ugovora. Članom 2 ugovora odredile su način ustupanja tehničkog unapređenja, a članom 3. mesečnu naknadu koju je tuženi obavezan da isplaćuje tužiocu.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju stranke su uredno ispunjavale ugovorne obaveze do oktobra 1990. godine. Tuženi je 27.11.1990. godine otkazao primenu ugovora sa 31.12.1990. godine, ali se obavezao da do isteka tog roka tužiocu isplaćuje mesečnu naknadu, bez drugih troškova predviđenih ugovorom. Nad tuženim je otvoren postupak stečaja kod Privrednog suda u Zrenjaninu koji je okončan prinudnim poravnanjem St. 352/96 od 11.6.1998. godine. Tužilac nije prijavio svoje potraživanje u tom postupku, a 25.7.2003. godine pred Trgovinskim sudom u Zrenjaninu ponovo je nad tuženim otvoren postupak prinudnog poravnanja. Prema nalazu veštaka ekonomske struke valorizovani iznos naknade koji je prema zaključenom ugovoru tuženi trebao da isplati tužiocu za oktobar, novebar i decembar 1999. godine iznosio je 1.2.2005. godine 95.534,61 dinar, koliko je tužilac i opredelio tužbeni zahtev sa zakonskom zateznom kamatom od tog datuma do isplate. Prilikom utvrđivanja tog iznosa veštak nije uzeo u obzir zaključeno prinudno poravnanje tuženog sa poveriocima.

Polazeći od tako utvrđenog činjeničnog stanja pobijanom presudom je tužiocu, kao autoru tehničkog unapređenja, na ime naknade za korišćenje tehničkog unapređenja dosuđeno 95.534,61 dinara sa traženom kamatom, a na osnovu člana 166. Zakona o zaštiti pronalazaka, tehničkih unapređenja i znakova razlikovanja ("Službeni list SFRJ" br. 34/81, koji je bio na snazi u periodu za koji je tužiocu dosuđena naknada.

Stanovište prvostepenog suda da je tuženi obavezan da tužiocu isplati kao naknadu za korišćenje tehničkog unapređenja 95.534,61 dinar za sada se ne može prihvatiti kao pravilno zato što zbog pogrešne primene materijalnog prava nije potpuno utvrđeno činjenično stanje relevantno za određivanje visine naknade.

Prema članu 40. stav 2. i članu 42. stav 3. Zakona o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji ("Službeni list SFRJ" br. 84/89... "Službeni list SRJ" br. 28/96) zaključeno prinudno poravnanje ima pravno dejstvo prema svim poveriocima, pri čemu je irelevantno da li su prijavili svoja potraživanja u postupku koji je okončan zaključenim prinudnim poravnanjem. Poverioci čija potraživanja potiču pre zaključenog prinudnog poravnanja ne mogu imati povoljniji položaj od onoga u kome bi bili da su svoja potraživanja prijavili u postupku prinudnog poravnanja.

Na osnovu člana 42. stav 3. Zakona o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji sud je obavezan da po službenoj dužnosti vodi računa o zaključenom prinudnom poravnanju.

Kako prvostepeni sud prilikom određivanja tužiocu visine naknade za korišćenje tehničkog unapređenja nije uzeo u obzir prinudno poravnanje koje je tuženi kao stečajni dužnik zaključio pred Privrednim sudom u Zrenjaninu sa svojim poveriocima 11.6.1998. godine, ukinuta je pobijana presuda i predmet vraćen prvostepenom sudu na ponovno suđenje radi određivanja tužiocu naknade u skladu sa uslovima iz tog poravnanja. Prema činjeničnom stanju koju je utvrdio prvostepeni sud nad tuženim je ponovo otvoren postupak prinudnog poravnanja 25.7.2003.godine, pa ako je taj postupak zaključen novim prinudnim poravnanjem, onda tužiocu treba odrediti naknadu za korišćenje tehničkog unapređenja i prema tom poravnanju.

Na osnovu člana 377. stav 2. Zakona o parničnom postupku odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća-sudija,

Predrag Trifunović, s.r.

Za tačnost opravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

mz